

De maand april

In april wordt het fokresultaat bepaald! De maand april staat in het teken van de voorbereiding voor de werpperiode en de verwelcoming van het eerste nestje. Eind maart en begin april draait het om de innesteling van de bevruchte eicellen en dan volgt de drachtperiode. Die periode blijkt de sleutel naar het aantal geboren pups, want in aanleg zijn er vaak veel pups. Als de pups eenmaal geboren zijn, weten we wat de basis is voor het nieuwe seizoen.

De gemiddelde draagtijd van een nerts bedraagt 49 dagen. Daarin zit een spreiding van 42 dagen tot een uitzonderlijk geval van 70 dagen. Toch is de periode tussen innesteling in de baarmoederwand en werpen vast; dat duurt 31 dagen. De voorgaande periode, tussen bevruchting en innesteling, kan behoorlijk variëren. Er is steeds meer bekend over de factoren die een rol spelen in dit proces en algemeen wordt aangeraden om stress te vermijden en de dieren zo veel mogelijk rust en regelmaat te gunnen. Dit laatste gaat vooral over de voerportie; met een verhoogde en

**Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen
te Ederveen**

constante voerportie hebben we in 2015 & 2016 het beste fokresultaat gehaald. In deze editie het artikel hierover. Wederom een onderbouwing waarom april het fokresultaat bepaalt. De paarperiode verloopt meestal makkelijk, toch zijn we niet gerust op wat er geboren gaat worden. De informatie uit andere projecten geeft aan dat er wel veel pups (embryo's) in aanleg zijn, maar dat de groei gedurende de drachtperiode gestopt is, gevolg; geen levende pups geboren. Uit sectie blijkt dat ruim 70% van onze guste teven drachtig is geweest. Als advies wijzen we op het voerbeleid na paren. In de innestelperiode is gereserveerd voeren een voorwaarde voor veel pups (teef is nog niet drachtig, eicellen zwemmen rond), in de drachtperiode geeft goed voeren met een groei van de BS de meeste pups. De voergift in de innestelperiode moet iets meer dan de onderhoudsbehoefte dekken. In de voorgaande jaren met het goede fokresultaat op Edelveen met een voergift van gem. 165 gram/d/d direct na de paarperiode. Na de innesteling (1e week april) verhoogden we de portie met 10 gram per dier per dag, maar het beste resultaat werd bereikt met een verhoging van 25 gram/dier/dag.

De Body Score (= BS) is ondertussen als managementtool ingebouwd op Edelveen. Het belang dat de teven moeten groeien in de drachtperiode is overtuigd aangetoond. Het heeft vooral effect op het gustpercentage en daarmee op het fokresultaat. De moeilijkheid van de drachtperiode ligt in het werkelijk voeren naar een BS groei. De teven verschillen in mobiliteit (activiteit), in grootte (lichaamslengte) en voederconversie (VC). Bij deze ervaring voegen we het resultaat van een constante en

continue voerportie in de drachtperiode waar de teven het best op reageren. Voer verdelen in deze periode is het creëren van problemen: de voerresten gaan naar de grootste eters die in de groeiperiode al hebben laten zien dat ze efficiënt met voer om kunnen gaan en dus veel te zwaar kunnen/zullen worden. Bij een voergift beperkt boven onderhoudsniveau zal weinig te verdelen zijn en dan bent u goed aan het voeren. Neem de tijd om goed te voeren, dit is geen periode om snel klaar te zijn. Vanaf het eerste nestje is de werpperiode begonnen en moet de teef haar pups gaan verzorgen. Ook hier spelen een aantal zaken van verzorging een belangrijke rol. Houdt u vooral ook rekening met de verzorging van de dieren die nog moeten werpen.

De voerportie in het begin van de lactatie dient beperkt te groeien. De curves die we daarin ontwikkeld hebben tonen dat. Wij voeren 1 keer per dag en de voerplaats mag de eerste 2 weken 4-5 uur leeg zijn, daar zijn de voerporties op gebaseerd. Met die curves zien we geen gewichtsafname van de teef tot 2 weken in de lactatie. Dus ze heeft met deze voerportie genoeg energie gehad om melk van te produceren, zonder eigen lichaamsreserves aan te spreken. Daarna wordt het moeilijker voor de teef en is het belangrijk dat ze veel voer kan opnemen. Edelveen heeft vorig jaar de teven ruimer gevoerd na 2 weken in lactatie (2 uur géén voer). Met de ruimere eettijd zie je grote verschillen in de voeropname tussen de teven. Dat is goed verlopen en de groeieresultaten worden in de volgende editie gerapporteerd.

Wij wensen u een goede innesteling, dracht- en werpperiode toe.